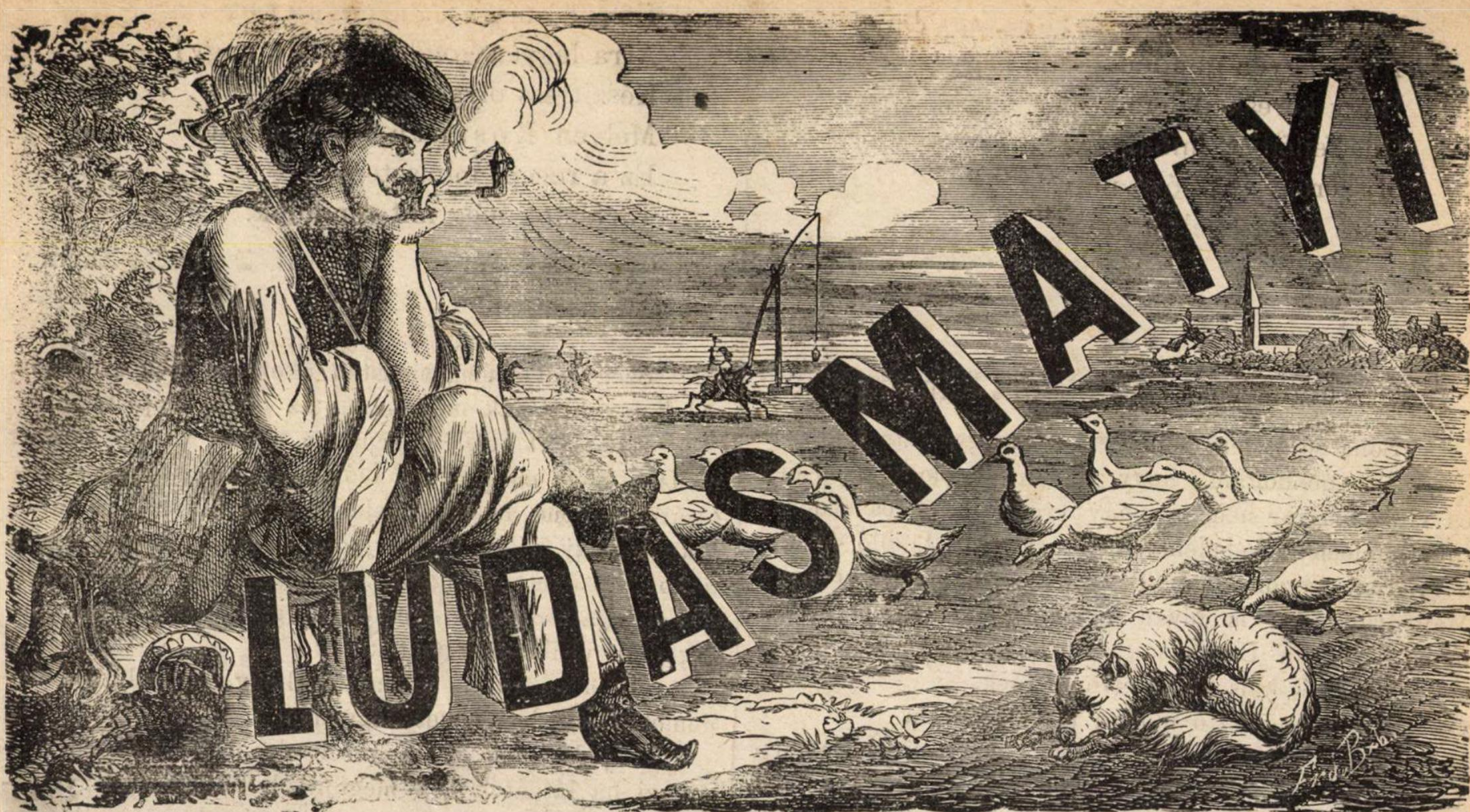

VI. ÉVFOLYAM. Megjelenik minden vasárnap. Ára félévre 3, egész évre 6 frt.

Az előfizetési pénz a Kiadóhivatalba városháztér 6. sz. alá küldendő.

Pest, nov. 3. 1872. 45 szám.

GYÜJTÖKNEK öt előfizető után tiszteletpéldány jár. Egyes példány ára helyben 10 kr.

Szerkesztői iroda: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely »LUDAS MATYINAK« van szánva.

Koleracseppek

(használati utasitással a minisztereknek.)

Hogyha miniszterelnök vagy?
Arra legyen gondod, — de nagy! —
Hogy a haza — de ne magad —
Legyen vagyonban gazdagabb.
Ennek kell kurálni sebét . .
Nem pedig a magad zsebét.

Hogyha belügyminiszter vagy?
Arra legyen gondod — de nagy!
Hogy ez a kolerajárvány
Mostan ugyis Budán járván . .
Azt a csuf sárga-fekete . .
Zászlót is magával vigye.

Hogyha pénzügyminiszter vagy?
Arra legyen gondod — de nagy!
Hogy a státus-jövedelem:
Ne deficit de plus legyen . .
Másként bankrót leszünk, mert hát
Ez a szegény Magyarország —
El nem tarthat két oly nadájt:
Mínő te vagy és az osztrák!

Hogyha igazságügyér vagy?
Arra legyen gondod — de nagy! —
Mire extra is felkérlek . .
Hogy ne billenjen a mérleg
A felé, a ki veszteget . .
Mert i-nélkül mondják neved.

Hogyha kultuszminiszter vagy?
Arra legyen gondod, — de nagy! —
Hogy a jezsuita-klérus
Ne lehessen más mint zérus.
S a nép ne legyen oly buta:
Mint valami oláh duda.

Hogyha hadügyminiszter vagy?
Arra legyen gondod — de nagy! —
Hogy a magyar honvédsereg
— Mit a német csak kinevet
És csaknem agyon vexálja
Kuhn urnak minden káplárja —
Ágyut kapjon jövő ősszel . . .
Ne érd be a mitrálőszszel.

Hogyha iparminiszter vagy?
Arra legyen gondod — de nagy! —
Hogy kereskedelem s ipar
Oda fejlődjék mihamar...
Miszerént az adózó nép
Közt uralkodjék a jólét.

Ha közmunkaminiszter vagy?
Arra legyen gondod, — de nagy! —
Készittess olyan vasutat..
Melyen Kossuth haza juthat.
Ez a recept miniszterek!
Tartsátok meg mit rendelek.

Dr. Ludas Matyi.

A m. tudományos akadémia dünyögései.

Soha se hittem volna ezt a meggyaláztatást.

Azt gondoltam, hogy midőn engemet a nemes és vitéz magyar nemzet nagy erőfeszitései és áldozataival felemelt, kebelemben oltárt nyit Apolló és Minerva istenasszonyainak, hogy legyen már egyszer nagy Magyarországon is olyan monumentális épület, a hol nem csupán a Bacchusok érdeke, hanem más diszesebb töreknések is képviselve lesznek.

Ámde borzasztó módon megcsalódtam.

Kerül ugyan néha elő, egy egy busungó Samaritánus onnét a hortobágyi pusztáról, a mely nagy honfiu fájdalommal értekezik koronként a hunnok és avarokrokról, s egyszersmind apotheosist mond azon derék buzogányos vezérekről is, a kik Alpár határinál egymásnak hűségi esküt tettek.

Hanem mindezek a tünemények most már ebben a dögvészes, közösügyes korszakban csak olyan elszigetelt fatumok, a melyek nagyon ritkán jelennek meg,

A satnya unokák nem igen fogékonyak az ősök nagy emlékei iránt.

Eleget is morgolódom én ezért a förtelmes állapotért, hanem annyira megveszekedtek ma már az erkölcsök, hogy épen arra hallgatnak az emberek legkevesebbet, a ki legokosabbat beszél..

A hétköznapi, frivol dolgoknak adatik elsőség mindenek fölött.

Éppen nem szeretik ma már a pacsmag unokák, ha hogy nekik valaki Botond vitézségéről, Bocskai, Bethlen és Rákóci nagy erényeiről beszél.

Az ő vezércsillaguk ma már a kankán-tánc tivornya, közösügy s más ehhez hasonló gyarlóságok. melyek az embert rendesen nem a Helikonra, hanem a pusztulásnak Ajelon völgyébe viszik.

Szinte kezd alattam inogni a föld, mert már én velem is kóstoltatják ezt a keserü pohárt!

Én áldott emlékü alapitóim által ugy tudom, hogy a tudományok mivelésének s igy az ember előhaladásának volnék temploma és menedék helye, s a helyett, hogy hivém az eredeti célnak használhának fel, s hintenék talám között az unokák javára a jónak magvát, im baromi könnyelmüséggel belém terelték azt a tokos német nációt, a mely a magyar bőrire és megnyomoritására, nagy kevélyen delegátioskodik.

Szégyenitse meg az isten őket, de még azokat is, a kik igy kivánták megrontani az én jó napjaimat!

Hát azért emelt engemet a nemes vitézlő magyar nemzet, hogy most midőn előhaladása és sorsának javitásáról kellene az én kebelemben a tudósok és táltosoknak nagy bölcsen összejönni és tanácskozni, ugyan akkor összejönnek falaim között azok a bécsi kocperdes delegátusok, a kik pedig Magyarország hátán mindig csak vizikátorok voltak.

Soha se hittem volna ezt, hogy igy lealázzon engemet a vitézlő nemzet kegyelme.

Fejedelmünk hajh, vezérünk hajh! Rákóci, Bercsényi ha látnátok ezt, megfordulnátok hideg ágyatokban s eltagadnátok, hogy kimulástok után Pannon földén, még nektek rokonotok is maradt!..

A szédelgés nagy, az erkölcstelenség mély, a bolond könnyelmüség egy egész oceán.

Mivé leszünk, ha ez a tenger mindinkább szélesedik!?..

— Egek ura könyörülj!

— Uszubu segits!..

— Keleve ne hadj!... mert elvisz a kolera!

A kolerásbizottság tapasztalván, hogy a

Pesti Napló
Reform
Korunk
Hirmondó
Borszem Jankó

szerkesztőségeiben a kolera járványnál egy sokkal veszedelmesebb ragály, a hazafiatlanság pestise dühöng, a fertőtlenitést hivatalosan elrendelte, nevezett lapok szerkesztői azonban a végrehajtásnak toll hatalommal ellene szegültek.

Gróf Majláth Kálmán ismeretes pénzkapacitás és pátyi bor spekuláns, egy törvényjavaslatot készül benyujtani a nagyméltóságu főrendi táblához, mely szerint kolerás időben a „született törvényhozó"-kat szellőstelen helyre, például a kriminális törvényszék pincéibe el ne lehessen csukni.

Minden szentek napján a kholerás-bizottság falragaszok által figyelmezteté a közönséget, hogy a temetőben sokáig ne időzzön vagy épen oda se menjen s általjában őrizkedjék minden lelki felindulástól, mert ennek igen vonzó hatása van a kholerajárvány megkapására és terjedésére.

No ha igy van a dolog, akkor csak tessék a bizottságnak Kerkápoli pénzügyminiszter urat megkérni, hogy az adóexecutiót azonnal szüntesse be, mert annál nagyobb lelki felindulás nem lehet, mintha azt látja a szegény ember, hogy lovát, ökrét kifogják az ekéből s a betegnek pedig kihuzzák feje alól az egyetlen vánkost.

Tessék tehát a népet ettől a lelki felindulástól megkimélni, hogy a kholera mielőbb megszünjék.

„Tegyük meg kötelességünket mi is."

Ez a mottója annak a felhivásnak, a mivel Áldor Imre, Bakcsi Ferencz, Csanádi Sándor, Csávolszki Lajos, Németh Albert, Törzs Kálmán és Vidacs János a Tóvölgyi Tituszra mért 500 ft pénzbirság törlesztésére a gyüjtést megindították.

No valóban kolerás egy időt élünk, midőn már a hazafiui kötelességre is felkell hivni a hazafiakat, és a hazafiságot kunyorálni kell egy ellenzéki iró részére.

Tóvölgyi Tituszhoz.

Successorom vagy hát te is!?
Fiskust fogtál ugy-e? de visz,
S még pediglen a mint látszik:
Le se teszen egész Váczig.

Lásd „a zsebmetszők hazája*)"
Czikkedet igy honorálja...
Ha nem hitted, mostan hidd el:
Minden hatalom igy quittel.

S „becsületes emberhez**)" szólsz?
Teheted, de meg is lakolsz.
Szóljál inkább a gazokhoz...
Subventiót csak is az hoz.

Jó czimborám! jó emberem!
Elne hagyjon a türelem;
Habár rideg is az a lak:
Én is majd meglátogatlak.

Ludas Matyi.

---

*) Ily cimü cikkért itéltetett el Tóvölgyi az esküdtszék által egy évre és 500 ft pénzbirságra.

**) Tóvölgyi röpirata a választások alatt.

Az igazságkereső.

Egy vidéki polgártárs, ki az illető járásbirónál elveszté keresetét, bejött Pestre, hogy itt néhány jó emberének közvetitése folytán, a felsőbb hatóságoknál elégtételt szerezzen magának.

Midőn e miatt Pest utcáin fel s alá kóborolna, találkozik egy jó ismerősivel; ki megszólitva őt, azt kérdi tőle:

— No Ambrus gazda! hát kendet mi szél hordozza Pesten?

— Hát nagy uram! — válaszolá Ambrus gazda, nagy kárt vallottam oda haza, annak a sehonnai járásbirónak gonosz lelke miatt. Most tehát feljöttem Pestre igazságot keresni.

— Igazságot Pesten! — mondá az uri ember — nagyon elbotlott kend akkor atyafi! Hiszen ugy elbujt itt az igazság, hogy nem találja azt kend meg, ha lámpással keresi is.,

---

Az üvegbe fogott finánc.

Beállit 1861-ben egy paraszt ember a pécsi uri kaszinóba, kezébe egy letakart üveget tartva. Azt kérdi aztán ott a bámész uraktól:

— Láttak-e már az urak üvegbe fogott fináncot?

Az urí emberek elkezdtek ezen a kérdésen álmélkodni, aztán egy kissé gondolkodni, de végre is minden fejtörésnek az lett a vége, miszerint kénytelenek voltak a polgártárs előtt bevallani, hogy ők bizony nem láttak üvegbe fogott fináncot soha.

Ezzel az illető föltárja a kezében lévő üveget. leteszi azt az asztalra, s azt mondja az illetőknek:

— Itt van tehát la!

Volt pedig ebben az üvegben egy jó nagy vérszopó pióca.

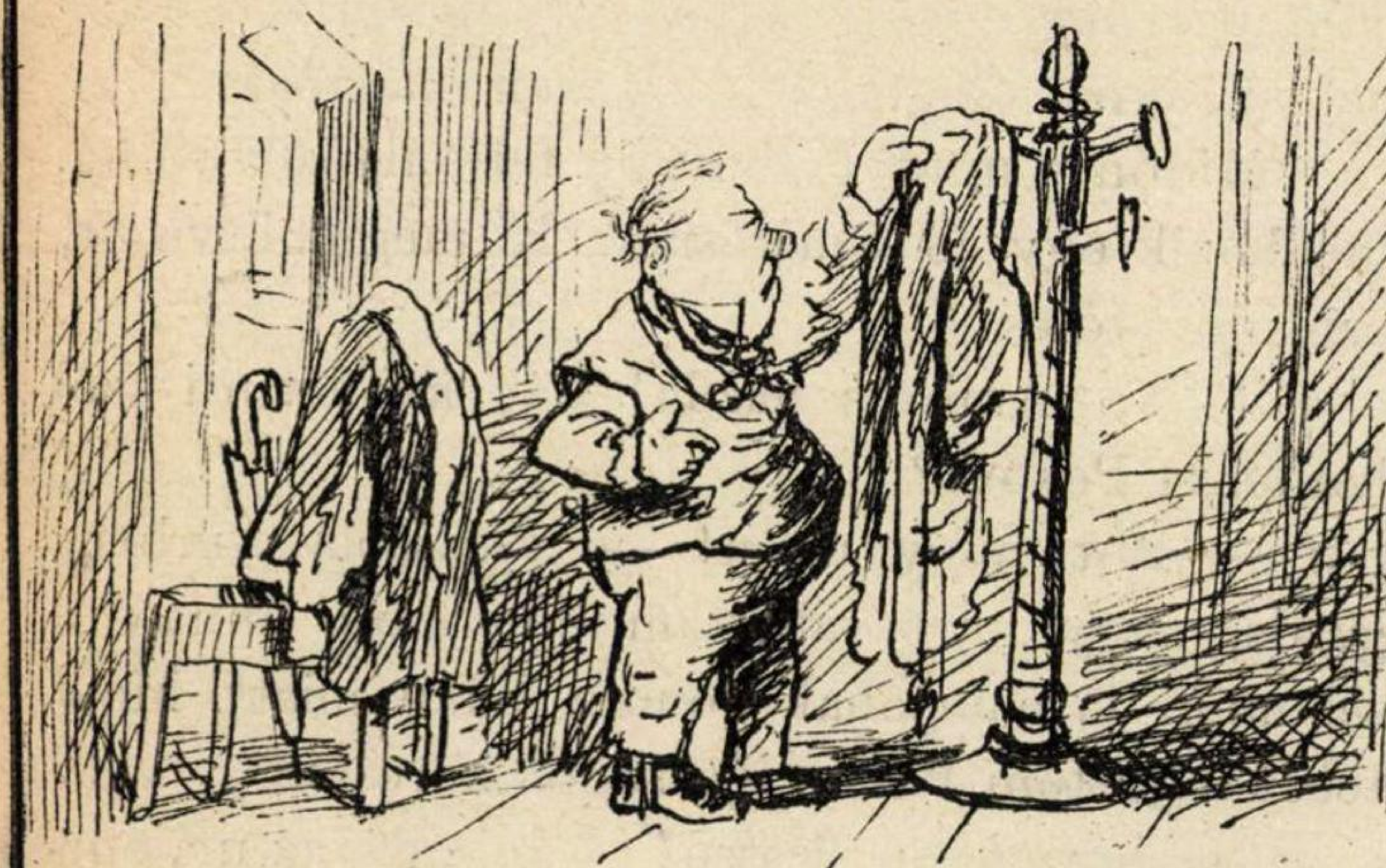
A krokodilus.

— Miféle állat az a krokodilus? — kérdi a tanár az ő tanitványától.

— Éppen olyan gyilkos állat — felelé a kérdezett, — mint Girgáciában némely királyi perzekutor, a ki az adóhátralék miatt az embernek nemcsak a ruháját, hanem a bőrét is lenyuzza. Isten őrizze meg tőle minden keresztyén anya magzatját!..

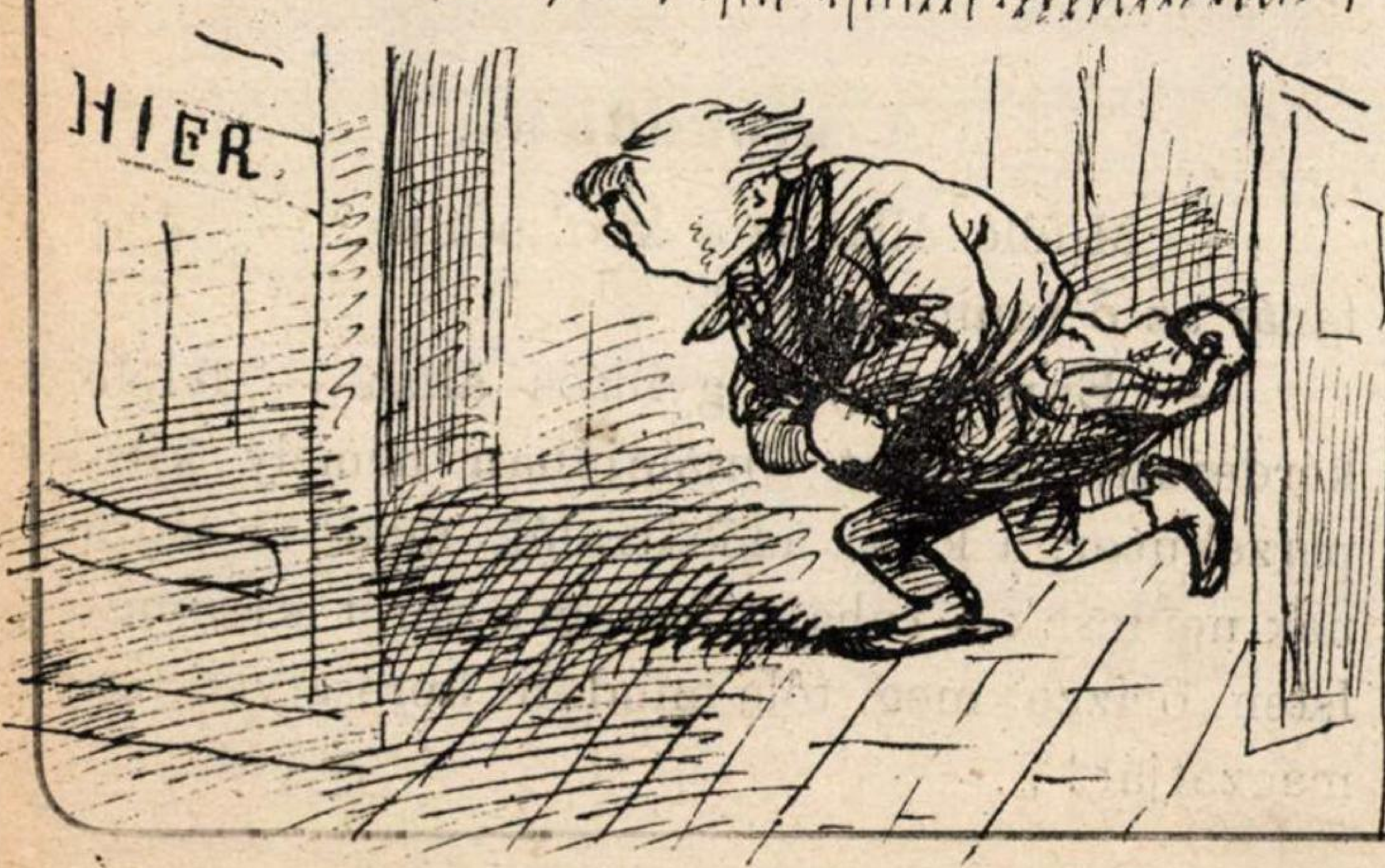
Egy képze

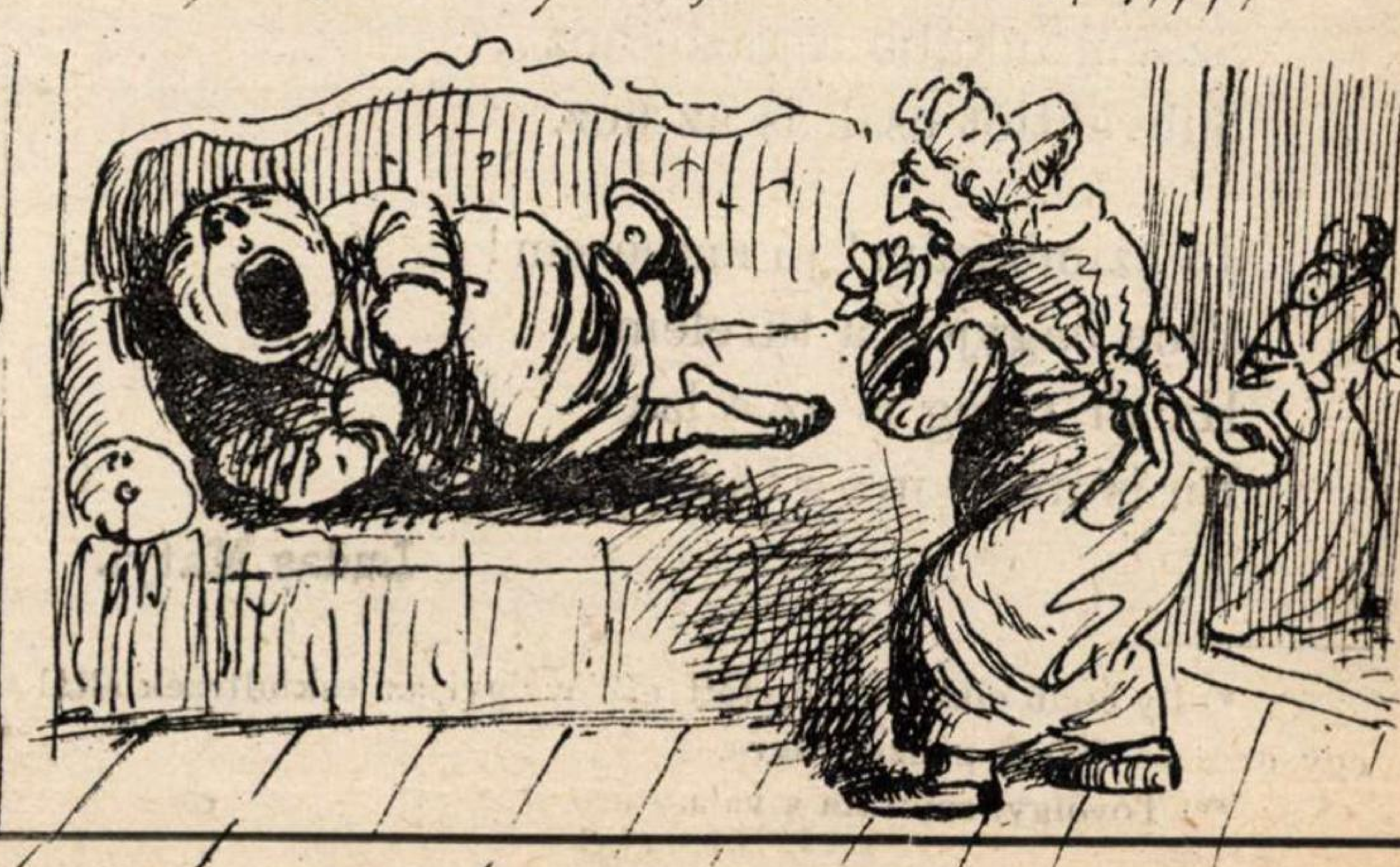
vagyis Potrohosi Nikodém há

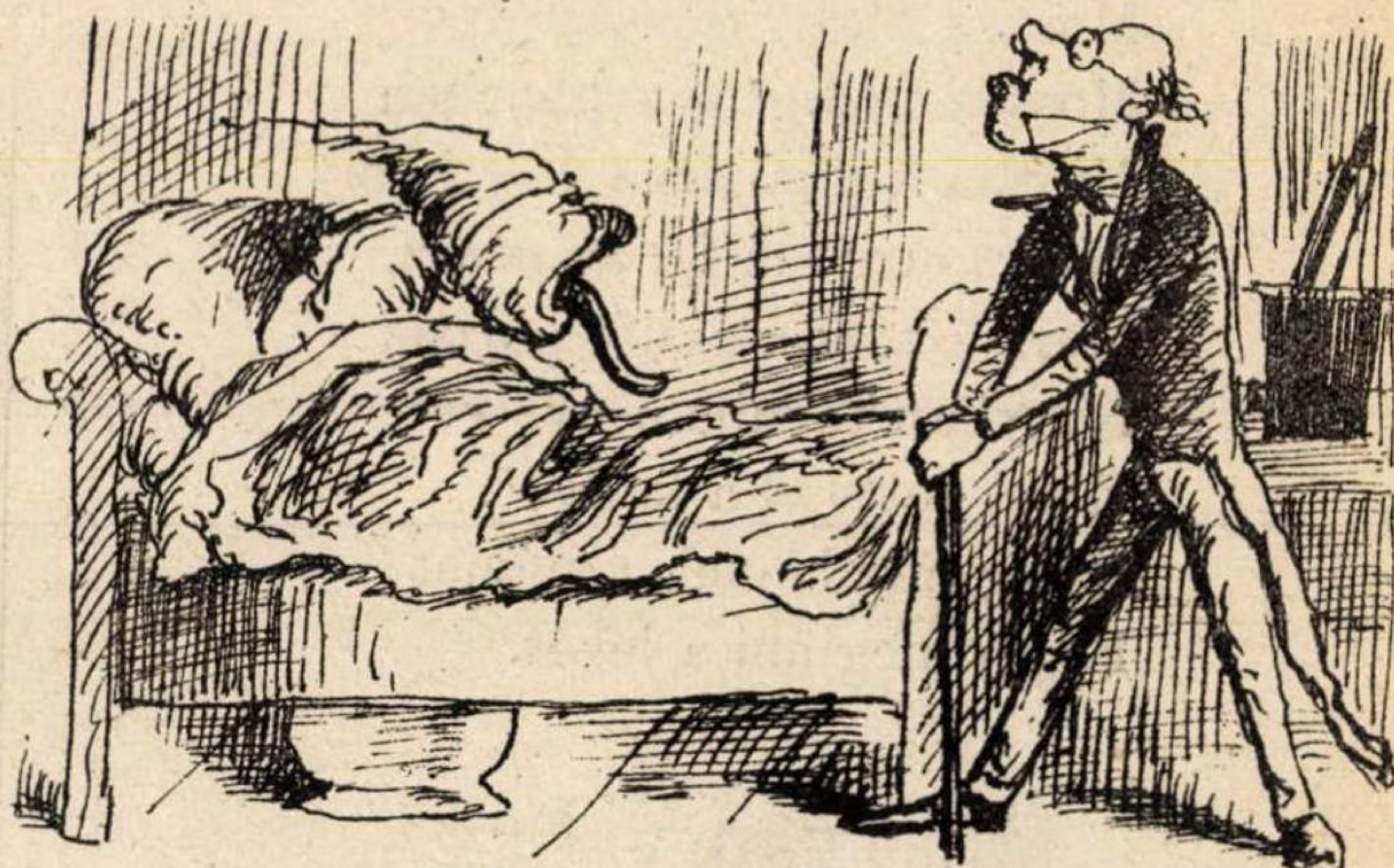

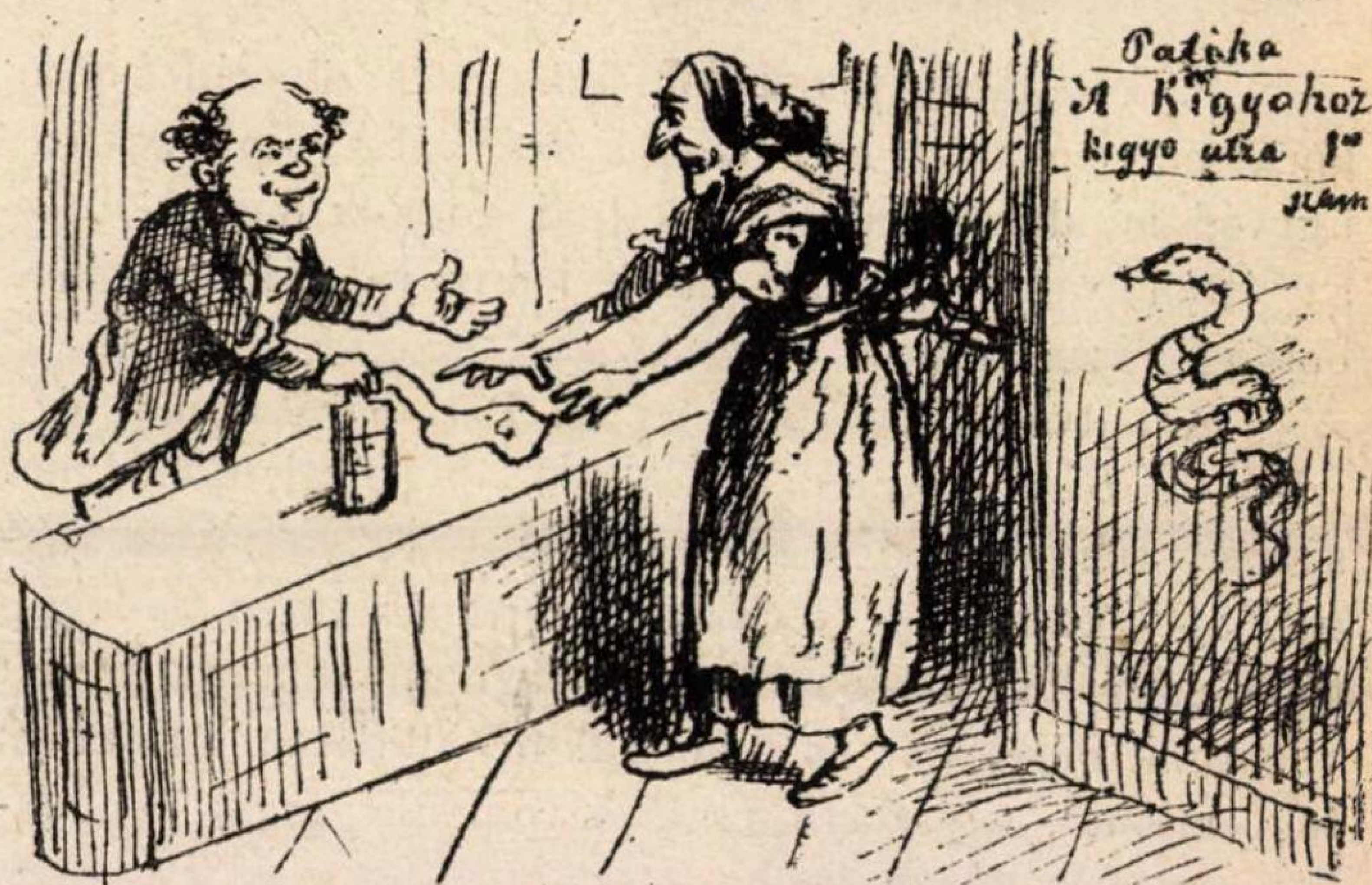
t kholerás

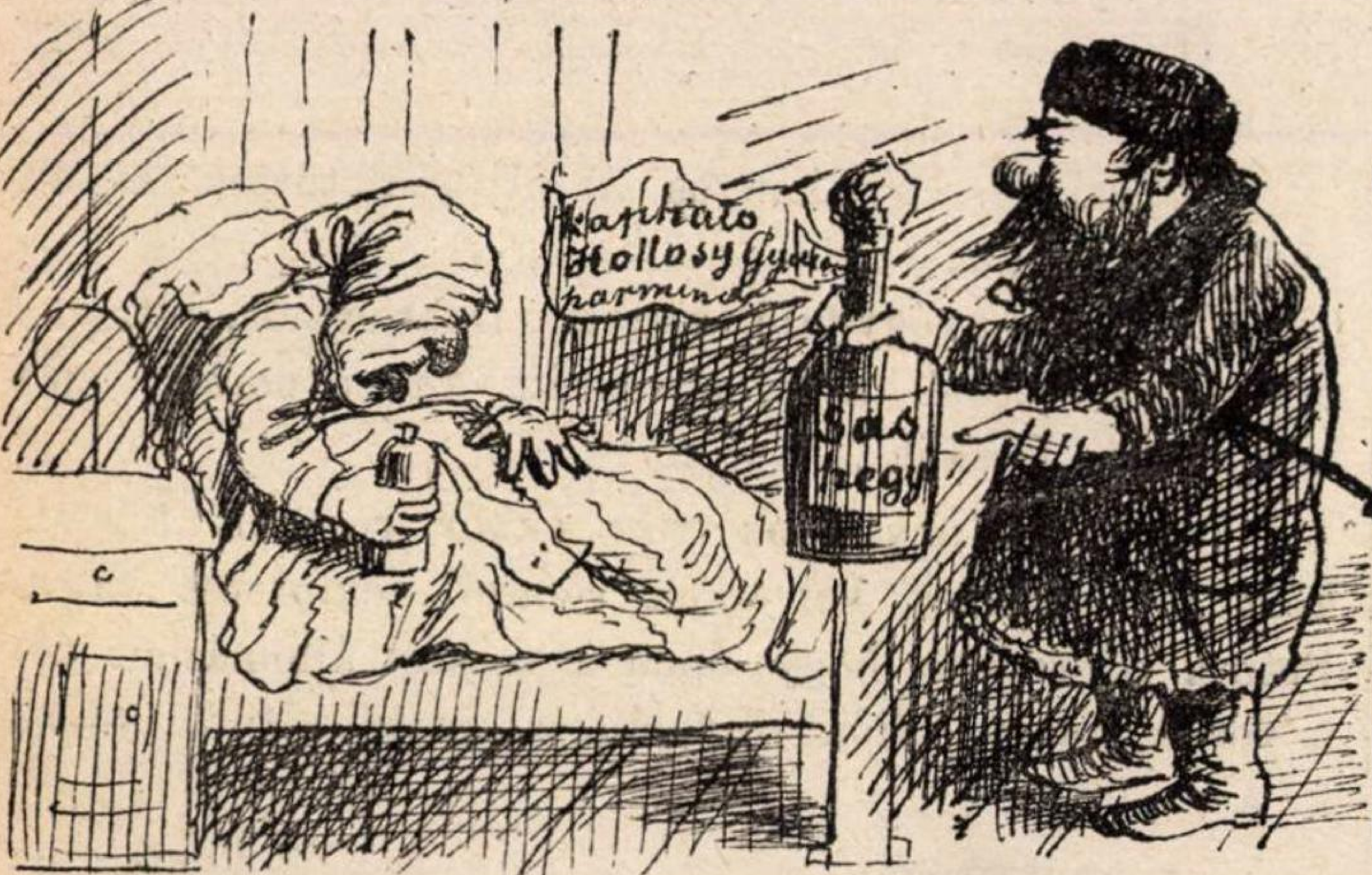
errnek 24 órai kinszenvedése.

A mumus.

Szeptemberben még Berlinben
Minden állott rózsaszinben,
Mostan pedig novemberben
Mintha kutya járna kertben.
Pétersburgban fél az orosz,
Mert hát az a csalfa porosz
Nagyban tanulja a nyelvét,
Ezzel vette el a kedvét.
Pedig mindennek a német
Fogja meginni a levét.

Meg van veszve.

F. Peti igen jókedélyű fickó volt ügyvéd bojtár korában, most is az, midőn már rég diplomatikus ügyvéd mindazon édeskeserü apai gondok dacára, hogy az isten vagy féltucat eladó leánynyal áldotta meg boldog házasságát.

A hatvanas években az én Peti barátommal egy izben foglalni mentünk a vidékre, s a pesti indóháznál szépen elhelyezkedtünk egyik második osztályu vaggonban kettecskén. Kőbányáig csak duettben üldögéltünk nagy kényelemmel a coupéban, hanem itt a mint vonatunk megállott és a konduktor elkiáltá: „Kibanya fünf minut“, egyszerre csak ostrom alá fogta coupénkat vagy tiz darab zsidó.

A tiz darabból hat darab, kik szemesebbek és tolakodóbbak valának — el is fészkelte magát a kocsiban. Én az ajtó mellett vettem pozitiót s onnan el nem engedtem magamat tolatni, Peti barátom azonban két öreg jebuzeus közé ékelődött.

Hat zsidó legalább is tizenkét paktáskával és mindenféle lim-lommal és mi ketten annyira betöltöttük a coupét, hogy abból kiszoritottunk minden levegőt. Ha hozzá vesszük még azt a fatális körülményt, hogy épen kutyanapok — a kanikula közepén valánk, ellehet gondolni azt az egyptomi csapást, a mibe jutottunk.

Főttünk és izzadtunk cudarul, mintha csak a Heinrich gőzfürdőjében lettünk volna. Még ezen felül a Peti barátom jobbján ülő öreg jebuzeus oly hagymabüzzel inficiálta a különben is megaszalt levegőt, mely kegyetlenül csiklandozá orrlyukainkat.

Az én Peti barátom, látván mily kinos helyzetbe jutottunk, s a jebuzeusok közti diskurzusból megértvén, hogy Ceglédig szerencsénk lesz hozzájuk, addig pedig a kolera is belénk üthet, kezdett egy kissé gondolkozni az ő furfangos agyával.

Egyszer csak elkezd ám Peti szájával a mellette ülő öreg zsidó felé kapkodni.

A vén zsidó nagyot néz, Peti iszonyu grimászt vágva, még jobban felé harap. Az öreg zsidó huzódott volna félrébb, de nem volt hova, csak a fejét kapkodta ide oda.

Én mindjárt átláttam, hogy az én Peti barátom valami kutyaságban töri a fejét, tehát noha nagy kedvem lett volna a nevetésre, nehezen mégis csak visszafojtám, várva a komikum tovább fejlődését.

Majd elkezd Peti a balfelől ülő fiatalabb zsidó felé kapkodni, egészen keresztbe forgatván szemeit. Ezen szem mutatványhoz rendkivül értett.

Már ekkor az egesz zsidó gyarmat kezdett összenézni és egymás közt érthetlen nyelven beszélni.

Peti nem tágitott, kapkodott hol jobbra, hol balra, mint kutya a légy után.

A Peti balján ülő jébuzeus végre megsokallá ezt a mulatságot, s kezdé Petit interpellálni, hogy miért insultálja őket?

Peti az interpellálónak még inkább feléje kapott, sőt most már a fogait is vicsorgatá. A jebuzeusok nagy lármát csaptak erre s mindenik oly bosszus szemeket lövelt Petire, melyből következtethetni lehetett, hogy mindjárt kitör most a fergeteg, s miután Peti egy szót se szólt, csak jobbra balra kapkodott, én felém is kezdtek a zsidók tekintgetni, mi közben borzasztó lamentátiót csaptak.

Én elértém a Peti tréfáját, s miután a zsidók mintegy kérdőleg bámultak felém, közbevetettem magamat, s roppant szánalmat tettetve mondám:

Ne haragudjanak önök, szegény brrátomnak ezen különös magaviseleteért. Ő igen szerencsétlen . .

A zsidók kezdtek fülelni.

Őt ezelőtt tiz nappal egy veszett kutya megmarta . . .

A zsidók egy hangos áj váj-ban törtek ki, én pedig folytatám:

Mostan gyógyitani viszem Debrecenbe, ott van egy disznóherélő, a ki a veszett kutya marást igen hathatósan kurálja . .

A zsidó pasasérok már ekkor roppant félelem közt fészkelődtek helyeiken, rémitő tekintetet vágva Petire. Szerencse, hogy épen a vecsési állomáshoz ért a vonat, mert különben talán a nyavaja törte volna ki a zsidókat.

A mint megállt a vonat, elkezdtek a konduktornak kiabálni, hogy nyissa fel a kupé ajtaját s midőn felnyitá, a másik percben már egy zsidó sem volt a kupéban, a konduktornak roppant ijjedelem és lamentálás közben adván tudtára, hogy ők olyan kocsiban nem ülnek, a hol veszett ember van.

A konduktor nagy nehezen elhelyezé a hat zsidót, s a vonat tova robogott, mi pedig kacagtunk egész Ceglédig a sikerült tréfán, mely oly borzasztó hőségben legalább kényelmesebb utazást biztositott számunkra.

A ceglédi restaurátióban ismét találkoztunk a zsidókkal, félénken tekintgettek Peti felé, ki most már

egy portió párolgó borjupörkölt felé kapkodott szájával, hatalmas étvágygyal keblezvén azt magába.

Egyik zsidó hozzám somfordálva lassu hangon kérdé:

Hát csakugyau meg van veszve az a theküntetes ifjó or?

Dehogy van, dehogy van, esze ágában sincs, hogy megvesszen, mondám kacagva, csak egy kissé melege volt, meg a vereshagymaszagot ki nem állhatja a barátom.

A zsidó oly szemeket vetett rám, melynek értelme ez lehetett körülbelül: fhene rágja meg a theküntetes orat is, maga is csakulyan honcót, mint a borátja.

Török fermán.

A szultán közelebb Mehemet Rusti basát nagyvezérré tette. A kinevezési okirat szóról szóra igy hangzik

„Fényes vezérem Mehemet!

Birodalmam ügyeinek jó vezetése, előhaladása és jólléte szakadatlanul tárgyát képezi gondoskodásaimnak. E cél elérésére, az első feltétel, hogy a kormány gyeplői képes kezekben nyugodjanak. Miután érdemeidet, ügyességedet és ismereteidet megpróbáltaknak tudom, nagy vezérem méltóságára emellek. Parancsolom, hogy kineveztetésed, mely ezuttal megtörtént, közzé tétessék.

Nyujtsa Allah isteni segélyét minden ügyeinkben.“

Ugy látszik, hogy ennek a török szultánnak több esze van, mint némelyik európai civilizált nagy hatalomnak.

Legujabb példabeszédek.

Ezer rabló sem képes egy meztelent kirabolni, de Kerkápoli három évi miniszteri fizetéséből képes egy háromszázezer forintot érő házat épittetni.

* * *

A nőknek büne hiuság, Kerkápoli erénye pedig a deficit.

* * *

Lónyai egész életében sem lesz képes annyi bakot csinálni, a mennyit már csak miniszterelnöksége alatt lőtt.

* * *

Egy rókának két bőrét nem lehet lehuzni. Nem ám a rókának, de lelehet a szegény adóhátralékosnak, megmutatták azt már többször Kerkápoli bogarai.

Adjő Nagy-Kőrös.

Beállit egy katonaviselt s épen azért magát szerfelett miveltnek képzelt honpolgár a nagykőrösi telekhivatalba s oda szól a telekkönyvvezetőhöz:

„Hoztak e már az urak határozatot az én ügyemben, vagy még most is ott vagyunk, a hol a mádi zsidó? . .

A telekkönyvvezető épen kérdezni akará, hogy kihez legyen szerencséje, midőn a tudakozódó folytatva előbbi szavait mondá:

„Mert ha nem hoztak még se határozatot, adjő Nagy-Kőrös! ajánlom magamat,“ s azzal kiporoszkált a hivatalból a nélkül, hogy a talekkönyvvezetőnek feleletét bevárta volna.

Lottó és roulette.

Melyik játék
Veszélyesebb,
A lottó vagy
A roulette?
Szegényebbé
A játékost
Ugyan melyik
Üzlet tette?
Zsebmetsző biz
Az mindenik,
Csakhogy finom
Rablás végett:
Egyik titkon,
Másik nyilván
Üzi e szép
Mesterséget.

Talált képtárgy.

Kedves barátom Jankó!

Tógyi, Tigyi Tátyinak a váci dutyiba való bemenettetését egy pompás, a kormánynak izlését megnyerő képpel meg kell örökitenünk.

Rajzolja ön tehát:

Tógyit mint egy rugott borjut, melyet kötélen vezet Kozma fiskus mint mészároslegény a közvágó hidra. A közvágó hidat a váci kóter képezi. A borju persze bőg a vágóhid láttára.

A borju után egy majom rajzolandó kötött farkkal Átkos Imre képében könnyező szemekkel.

Ezen képtárgy hova volt szánva Ludas Matyi olvasói könnyen kitalálhatják.

Wrabelly György a „tréfás vándorjogász."

A mi Wrabelly kollégánk karakán egy gyerek félszázados pályájának dacára. Nagyon is gólyatermészetü, szereti a vándorlást, hanem van is ám lába hozzá. Már 1847-ben a pesti magisztrátust nagyban megfélemlitette mint Sobri; legujabban pedig a jogászgyüléseken ugrasztott meg sokakat patriarchális diák toasztjaival. Wrabelly kollega tréfás egy fickó! mindenesetre nagyobb bolond Ludas Matyinál, hogy ily kolerás időben is előfizetési felhivást mer küldeni a publikum nyakára; sőt humorisztikus kollegáit kéri fel az evangelium hirdetésére az alábbi kadenciákban:

„Tisztelt kedves kartársim!

Üstökös legelső, melyhez s kihez szólok:
Neki tiszta szivből mindenkor bókolok.
Ő első honunkban mint humorisztikus.
Ő csipős kritikus tréfás politikus.
Bolond Miskát szinte megszerettem nagyon.
Mert benne gyakorta igen sok vicc vagyon.
Az igazat bátran csakugyan megmondja.
Sikerült képekre van igen sok gondja.
Ludas Matyi igazmondó élces fráter
De fél is ám tőle egy Makutyi páter
Ő példátlan bátor s arra van főgondja.
Törik e vagy szakad az igazat mondja —
Sok vastag mondásnak jött ellenereje,
Azért jó Matyinak betörött a feje.
Képei végett is volt nagy galibája.
Vácon volt sonkája, csibéje, libája
Mert egy valakinek képét lefestette
A sok sonkát, csibét s libát azért ette.
Borsszemjankó vicces szerepeket játszik,
Hogy van neki módja az rajta meglátszik:
Elvének megfelel szóval és képekben.
De néha válogat ő a személyekben.
Mátyás Deák még most csak fiatal gyerek.
Igazat mondani neki szinte merek.
Azt mondják, hogy ő igen jó lapocska,
A mi csak van benne, irja több papocska.
Magamat ezennel nektek bemutatom
Titeket buktatni nincsen akaratom —
Legyetek barátim és jóakaróim
Legyetek ha fáznám ti jó takaróim.
Ti erősek vagytok, én még kezdő vagyok,
Addig, meddig lehet nektek békét hagyok.
Hagyjatok engem is köztötök megélni,
Rólatok a világ sok jót fog itélni.
Hogy e szük világban birtam megszületni,
Szivesek legyetek engemet hirdetni.
Legyetek részemre oly derék hirdetők
Hogy szaporodjanak az előfizetők.

Tréfás vándorjogász."

A „Tréfás Vándorjogász", ezen humorisztikus mulatságos, társadalmi és tanulmányos s tizennégyféle nyelven szerkesztett csodalap egyébiránt majd csak 1872-ik évi szilveszter napjától kezdve jelenik meg Pesten minden hó 1-ső és 15-ik napján, addig a tisztelt publikum — ha a kolera el nem sepri — gondolkodhatik róla, hogy előfizessen e tréfás vándorjogászra negyedévenkint 1 frt, félévre 2 frt egész évre 4 frtjával.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Mészáros Károly** — Pest, 1872. Nyomatott Neuer I.nál.